

Castellano

¿Cómo se consigue una riqueza?

Voy dando vueltas y pensando:

si se me da que encuentro

acá a un millonario local...

Si me lo encontrara,

aprovecharía el momento.

Correría rápido hacia él,

incluso sin conocerlo.

"¿Cómo le va al opulento?"

le pregunto inmediatamente.

"Tengo un buen plan para volverse rico

Haceme caso, hagamos... (una) cooperativa!¹

¡Y lleguemos a un acuerdo... cooperativo!

Mi plan es -prestá atención-:

vamos a ser iguales,

que lo tuyo sea mío y... *cooperativ!*

Vas a traer tu riqueza... *cooperativ.*

Yo también invertiré lo mío... *cooperativ.*

Vos tenés dinero

y yo tengo canciones de shabes.

En partes iguales nos lo repartimos,

y que sea una... *cooperativ!*

¹ "kooperativ" puede significar indistintamente: "cooperativo", "(una) cooperativa" y "cooperativamente". Se tradujo cuando el contexto permitía deducir cuál de las opciones era. Cuando no queda claro, o puede ser más de una opción, se deja en *idish*

Mi paisano Moishe Flejter
dice "vení a verme,
tengo tres hijas lindas,
vení y elegite una" .
Bueno, ¿qué tanto hay que hablar?
Fui rápido a su casa,
vi a tres muchachas
hermosas como unas muñecas
"Bueno, ¿cuál elegís?",
me pregunta muy amable.
Digo: "Mi buen Moishe Flejter,
preste atención:

Hagame caso, hagamos... (una) cooperativa!
Y lleguemos a un acuerdo... cooperativo
Yo soy un caballero
y tres hijas tiene usted, así que
quizás lo hacemos... cooperativamente!".

Usted me dice "elegí una novia", y exclamo
que me gustan todas... *cooperativ!*
las tres son lindas,
entonces, ¿por qué tengo que quedarme con una?
que sea una... cooperativa!

Se celebra Peisaj... *cooperativ.*
Todos nos quedamos con hambre... *cooperativ.*
Cien pesos le cuesta a cada uno,
en vez de kneidlej se oye hablar
del partido y ... *cooperativ!*

IDISH (fonético)

vi nemt men a farmegn?
gey ikh arum un kler:
ven s'makht zikh mir bagegn
do a hign milyoner...
ven ikh volt im getrofn,
nuts ikh oys di minut.
ikh volt bald tsugelofn tsu im,
khotsh ikh ken im nit.
“vos makht an oysher?”
freg ikh bay im glaykh.
“ikh hob a gutn plan tsu vern raykh!

folg mikh, lomir makhn... kooperativ!
un lomir zikh oysglaykh... kooperativ!
mayn plan iz -her zikh ayn -:
mir veln glaykhe zayn, zol zayn
vos dayns iz mayns un ... kooperativ.

vest brengen dayn farmegn ... kooperativ,
kh'vel mayns oykh araynleygn ... kooperativ.
du host gelt
un ikh hob zmires.
glaykh oyf glaykh farteyln mir es,
zol shoyn zayn a... kooperativ.

mayn landsman Moyshe flekhter
zogt “kum tsu mir aroys,

ikh hob dray sheyne tekhter,
kum un klayb dir eyne oys".
nu? vos iz do fil tsu reydn?
kh'bin bald bay im geven,
hob ikh gezen dray meydn
punkt vi lyalkes vundersheyn.
"nu, velkhe klaybstu?",
fregt er mikh gants fayn.
zog ikh "reb Moyshe flekhter,
hert zikh ayn:

folgt mikh, lomir makhn ... kooperativ!
un lomir zikh oysglaykhn ... kooperativ!
ikh bin a kavalir
un tekhter dray hot ir, iz
efsher makhn mir es ... kooperativ!"

ir zogt mir: klayb a kale - gib ikh a ruf
az mir gefeln ale ... kooperativ!
ale dray zey zaynen sheyne,
vos zhe darf ikh nemen eyne?
zol shoyn zayn a ... kooperativ!

pravet men a seyder ... kooperativ.
hungerik blaybt yeder... kooperativ.
hundert pezes kost ayedn,
anshtot kneydlekh hert men redn
fun partey un ... kooperativ!

Idish

וְיַהֲרֹגֵל מִן־אֶת־פָּרָמָעָגָן?

גַּי אֵיר אַרְכּוֹם אָוֹן קְלֻעָּה:
וְעַן סְמָאָכָט זִיר מִיר בָּאָגָעָגָן
דָּא אַ הִיגָּן מִילְּיאָנָעָר ...
וְעַן אֵיר וּוְאָלָט אִים גַּעֲטָרָאָפָּן,
נוֹץ אֵיר אַוִּיס דֵּי מִינָּוֹת.
אֵיר וּוְאָלָט בָּאַלְדְּ צָוְגָעַלְאָפָּן צָו אִים,
כָּאָטָש אֵיר קָעָן אִים נִיט.
„וְאָסָמָאָכָט אָן עַוְשָׂר“?
פְּרָעָג אֵיר בְּיַי אִים גָּלִיָּר.
„אֵיר האָב אַ גָּוָטָן פְּלָאָן צָו וּוּרָן רִירָן!

פְּאָלָג מִיר, לְאָמִיר מַאֲכָן ... קְאָאָפָּעָרָאָטָיו!
אוֹן לְאָמִיר זִיר אַוִּיסְגָּלִיכָּן ... קְאָאָפָּעָרָאָטָיו!
מִין פְּלָאָן אִיז – הָעָר זִיר אִין: –
מִיר וּוּלָן גָּלִיכָּעָן זִין, זָאָל זִין
וְאָסָדָנוּ אִיז מִינָּנוּ אוֹן ... קְאָאָפָּעָרָאָטָיו!

וְעוֹסֶט בְּרָעָגָעָן דֵּין פָּרָמָעָגָן ... קְאָאָפָּעָרָאָטָיו.
כְּווּעָל מִינָּנוּ אוֹיר אַרְיָנְלִיכָּג ... קְאָאָפָּעָרָאָטָיו.
דוֹ הָאָסֶט גַּעַלְתָּ
אוֹן אֵיר האָב זְמִירָות.
גָּלִיךְ אַוִּיפָּגָלִיךְ פְּאָרְטִיכָּלְמִיר עֹז,
זָאָל שְׁוִין זִין אָ ... קְאָאָפָּעָרָאָטָיו!

מִין לְאַנְדָּסָמָאן מְשָׁה פְּלָעַכְתָּעָר

זאגט „קָומְ צוּ מִיר אַרְויָס,
אֵיךְ הָאָב דָּרְיִ שִׁינְעַ טַעַכְתָּעָר,
קָומְ אֹונְ קְלִיבְ דִּיר אַיְנָעַ אַוִּיס.“
נו? וְאָסֶ אִז דָּא פַּיְלְ צוּ רִיְדָן?
כְּבִין בָּאַלְדְּ בֵּי אִים גַּעֲוָעָן,
הָאָב אֵיךְ גַּעֲזָעַן דָּרְיִ מִידָּן
פּוֹנְקָט וּוּ לִאלְקָעָס וּוֹנְדָעָרְשָׁיִן.
„נוּ, וּוּלְכָעַ קְלִיבָּסְטוּ?“
פָּרָעָגֶט עָרְ מִיר גַּאנְצָ פֿיְן.
זָאָג אֵיךְ „רָעָב מְשָׁה פָּלָעָכְתָּעָר,
הָעָרָט זִיר אַיְן:

פָּאָלָגֶט מִיר, לְאָמִיר מַאֲכָן ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ!
אוּן לְאָמִיר זִיר אַוִּיסְגָּלִיכְן ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ!
אֵיךְ בֵּין אַ קְאָוָאָלִיר
אוּן טַעַכְתָּעָר דָּרְיִ הָאָט אַיר, אִז
אָפְשָׁר מַאֲכָן מִיר עָס ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ!

אַיר זָאָגֶט מִיר: קְלִיבְ אַ פְּלָה – גַּיב אֵיךְ אַ רְוָף
אַז מִיר גַּעַפְעָלָן אַלְעָ ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ!
אַלְעָ דָּרְיִ זַיְזַיְן שִׁינְעַן,
וְאָסֶ צְשָׁע דָּאָרָף אֵיךְ נַעֲמָן אַיְנָעַ?
זָאָל שִׁוְן זַיְן אַ ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ!

פְּרָאוּוּעַט מַעַן אַ סְדָּר ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ.
הַוּנְגָעָרִיק בְּלִיבְט יַעֲדָעָר ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ.
הַוּנְדָעָרֶת פְּעַזְעָס קְאָסְט אַיְעָדָן,
אַנְשָׁטָאָט קְנִיְדָלָעָר הָעָרָט מַעַן רַעַדָּן
פּוֹן פָּאָרָטִי אֹונְ ... קְאָאָפְעָרָאָטִוּ!